

رکوردشکنی هلدینگ خلیج فارس با رتبه اول سودآوری و صادرات؛ سرمایه‌گذاری ۹ میلیارد دلاری در راه است

شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین هلدینگ پتروشیمی ایران، حدود ۴۰ درصد ظرفیت تولید و نزدیک به ۵۰ درصد صادرات پتروشیمی کشور را در اختیار دارد.

به گزارش پایگاه خبری اکونوآوری، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس به‌عنوان بزرگ‌ترین هلدینگ پتروشیمی ایران، حدود ۴۰ درصد ظرفیت تولید و نزدیک به ۵۰ درصد صادرات پتروشیمی کشور را در اختیار دارد.

این مجموعه در فهرست ۵۰۰ شرکت برتر ایران، رتبه نخست سودآوری و ارزش افزوده را کسب کرده است. هلدینگ خلیج فارس در مسیر توسعه، نزدیک به ۹ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری را در دستور کار قرار داده است.

این شرکت با عرضه حدود ۷۰ درصد محصولات خود در بورس انرژی، نقش مهمی در شفاف‌سازی اقتصادی، تنظیم بازار و کشف قیمت‌های واقعی ایفا می‌کند. همچنین سهم قابل توجه آن در صادرات و واردات تجهیزات و محصولات پتروشیمی، جایگاه برجسته‌ای برای این هلدینگ در زنجیره ارزش و تجارت بین‌المللی ایجاد کرده است.

بر اساس رتبه‌بندی IMI۱۰۰ در سال ۱۴۰۲، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس موفق شد رتبه نخست سودآوری، صادرات، ارزش افزوده و ارزش بازار را به دست آورد و در شاخص فروش نیز رتبه دوم را کسب کند.

زیرمجموعه‌های مهم این هلدینگ از جمله پتروشیمی‌های نوری، بوعلی‌سینا، بندر امام، پارس، اروند، مبین انرژی و فجر انرژی، در تولید محصولات استراتژیک همچون آروماتیک‌ها، الفین‌ها، متانول، یوتیلیتی و محصولات پلیمری نقش کلیدی دارند و سهم بسزایی در رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی کشور ایفا کرده‌اند. همچنین روند صادرات آن نیز طی سال‌های اخیر همواره افزایشی بوده و نشان‌دهنده نقش مهم هلدینگ در تأمین ارز کشور، به‌ویژه در شرایط تحریمی است.

در بخش توسعه‌ای، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس اجرای پروژه‌هایی به ارزش بیش از ۹ میلیارد دلار را دنبال می‌کند. پروژه‌هایی مانند پالایشگاه گاز بیدبلند خلیج فارس، ۳۲۰۰ NGL، پتروشیمی گچساران و طرح‌هایی چون آپادانا، هنگام، لردگان، صدف و ایلام، با هدف افزایش ظرفیت تولید، تکمیل زنجیره ارزش، کاهش فلرینگ، بهینه‌سازی مصرف انرژی و ارتقای شاخص‌های زیست‌محیطی طراحی شده‌اند.

در مجموع، هلدینگ صنایع پتروشیمی خلیج فارس با تکیه بر مدیریت راهبردی، نیروی انسانی متخصص و نگاه توسعه‌محور، نه تنها به پیشران اصلی صنعت پتروشیمی ایران تبدیل شده، بلکه در سطح منطقه‌ای و جهانی نیز جایگاهی معتبر و تأثیرگذار به دست آورده است. گفتنی است شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس هر ساله دو رویداد مهم ملی را در حوزه صنعت پتروشیمی برگزار می‌کند؛ پتروفن که آخرین دوره آن در آذر امسال برگزار شد و پتروکم که دی ماه سال جاری در حال برگزاری است.

معاون رئیس‌جمهوری: خلیج فارس بازیگردانی کند

حسین افشین، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور در این مراسم به ضرورت تحول در صنعت پتروشیمی کشور پرداخت. او خطاب به مدیران هلدینگ خلیج فارس تأکید کرد که نوآوری امروز دیگر یک انتخاب لوکس نیست، بلکه شرط بقا در صنعت جهانی پتروشیمی است. افشین، پتروفن را «صحنه فهمیدن» صنعت پتروشیمی دانست؛ لحظه‌ای که صنعت متوجه می‌شود قدرت آینده نه در برج‌های تقطیر، بلکه در عمق داده‌ها و تجارت نوآوری نهفته است.

معاون علمی و فناوری توضیح داد که ایران طی دو دهه گذشته مسیر رشد علم و فناوری را طی کرده، اما اکنون به مرحله‌ای وارد شده که «دانش باید تبدیل به ارزش اقتصادی شود».

او تأکید کرد که هلدینگ‌های بزرگی مانند خلیج فارس، در این دوران جدید موتور محرک اقتصاد هستند و نقش آنها فقط تولید نیست؛ بلکه کاهش خام‌فروشی، تکمیل زنجیره ارزش و تبدیل فناوری به ارزش افزوده واقعی است.

افشین به تشکیل یکی از بزرگ‌ترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه صنعتی در هلدینگ خلیج فارس اشاره کرد که با سرمایه اولیه هزار میلیارد تومان آغاز شده و مسیر پنج هزار میلیارد تومانی شدن را طی می‌کند. او این حرکت را «ورود هلدینگ به قلب نوآوری» دانست؛ جایی که استارت‌آپ‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری‌های بار اول در کنار صنعت قرار می‌گیرند.

به گفته افشین، جهان پتروشیمی وارد عصری شده که در آن هوش مصنوعی، اقتصاد چرخشی و فناوری‌های سبز، دیگر انتخاب نیستند. صنعتی که این مسیر را طی نکند، سهم آینده را از دست خواهد داد. او خطاب به مدیران گفت: «صنعت بدون نوآوری بقا ندارد».

شریعتمداری: پتروشیمی نیازمند سرمایه‌گذاری هوشمندانه

محمد شریعتمداری، مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس در حاشیه چهارمین رویداد پتروفن تأکید کرد: «هنر مدیران ایجاد هماهنگی، کنترل رویه‌ها، توجه به فرصت‌ها، کنترل تهدیدها، کمک به رفع ضعف‌ها و تقویت نقاط قوت مجموعه‌هاست و دستاوردهای شرکت‌ها بدون تلاش گسترده همکاران، معاونان شرکت، مدیران مجتمع‌ها و رؤسای مختلف حوزه‌ها ممکن نمی‌شود و از مدیرانی که در این رویداد از تلاش‌های مدیران قبلی یاد و قدردانی کردند، تشکر می‌کنم، اینها بازگشت اخلاق است و قابل تحسین؛ ما مدیران یک نظام اجرایی هستیم و باید احترام مدیران پیشین حفظ و از تجارب و ظرفیت این سرمایه‌های اجتماعی استفاده شود».

شریعتمداری با بیان اینکه مقام معظم رهبری بارها تأکید کردند که حفظ حیثیت نظام و حرمت افراد مهم است، گفت: «بنده برای دستگاه‌های نظارتی احترام خاصی قائلم؛ اما معتقد به نظارت مشفقانه هستم نه نظارت مچ‌گیرانه. امیدوارم کشوری بالنده و روبه‌جلو داشته باشیم».

او با بیان اینکه ما همه با هم و در یک جمع هستیم، افزود: «ما سوگیری سیاسی در نهاد فنی و اقتصادی همچون پتروشیمی نداریم و همه فعالان این صنعت برای ما محترم هستند و از تجربه همه مدیران استفاده می‌شود».

مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با اشاره به اینکه کشور با هم‌افزایی پیشرفت می‌کند، ادامه داد: «همه شما مدیران صنعت پتروشیمی را به اخلاق در مدیریت دعوت می‌کنم؛ مدیریت بر دل‌ها اکسیر است».

مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با اشاره به اینکه صنعت پتروشیمی، صنعتی راهبردی در میان دیگر صنایع کشور و محور خلق ارزش است، گفت: «این صنعت با این مشخصات فقط با نوآوری و سرعت تحول‌پذیری در جهان امروز سنجیده می‌شود. امیدوارم در سال پیش‌رو، مسیرمان را در جهت اهداف راهبردی دولت در علم‌وفناوری دنبال کنیم». شریعتمداری افزود: «امروز شرکت‌هایی در دنیا پیشرفت می‌کنند که ایده را به محصول تبدیل کنند و در چنین فضایی امکان بقا در مسیر خواهد بود».

او با اشاره به تحولات صنعت پتروشیمی از ردپای کربن و پلیمر تا هوشمندسازی و محدودیت‌های زیست‌محیطی گفت: «هوشمندسازی شرکت‌ها نیازمند کار بسیار بزرگی است. داده‌ها و دیتا در صنعت باید به‌صورت عمیق در فرایندها جاری شود؛ هرچند موانع متعددی وجود دارد، اما ایران ناچار و محکوم به حرکت در این مسیر است».

مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، افزود: «اگر تعمیق تحول دیجیتال در صنعت پتروشیمی محقق نشود این صنعت محکوم به فنا می‌شود. باید نرم‌افزارهای مناسب، بومی‌سازی فرایندها و کنترل هوشمند زنجیره از تولید تا مصرف در بازار نهایی را دنبال کنیم. جوانان خلاق ما توانمند هستند و ظرفیت‌های قدرتمندی در ایران داریم».

شریعتمداری با اشاره به اینکه ۱۴ میلیارد دلار پروژه در دست اجرا داریم، افزود: «این فرصت‌ها می‌تواند زمینه همکاری گسترده و تحرک قابل ملاحظه‌ای با شرکت‌های دانش‌بنیان باشد».

او با قدردانی از حمایت‌های اعضای هیئت‌مدیره هلدینگ خلیج فارس، تصریح کرد: «نخستین مصوبه در دوران مدیریت من در این شرکت ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر بود. ۱۳۰ تا ۱۴۰ طرح در این صندوق در دستور کار است و پنج هزار میلیارد تومان در این پروژه‌ها در جریان است».

مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس با اشاره به اینکه ۸۰۳ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ در پژوهش و نوآوری سرمایه‌گذاری شده که این رقم در سال ۱۴۰۲، نصف بوده است، تصریح کرد: «این عدد قابل افتخار نیست و باید بیشتر از اینها در این بخش سرمایه‌گذاری شود؛ البته سرمایه‌گذاری هوشمندانه».

شریعتمداری با اعلام اینکه در سال گذشته این هلدینگ با سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، یک میلیون و ۷۵۰ هزار تن معادل هفت درصد از ۲۷ میلیون تن افزایش تولید داشته است، گفت: «۵۹ هزار میلیارد تومان معادل ۷.۶ درصد افزایش درآمد عملیاتی و کاهش هزینه عملیاتی حدود ۱۸ هزار میلیارد تومان نیز محقق شده که ناشی از فناوری و نوآوری است».

او خاطرنشان کرد: «۳۵۰ نیاز فناورانه جدید در پتروفن امسال در اختیار بیش از ۳۰۰ شرکت دانش‌بنیان قرار گرفت که امیدواریم به نتایج ارزشمندی منجر شود».

ستاری: نوآوری لازمه پتروشیمی پیشرو

سورنا ستاری، مشاور مدیرعامل در امور نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس هم با تأکید بر اهمیت تفکیک پژوهش، فناوری و نوآوری، گفت که پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌ها به‌تنهایی نمی‌توانند فناوری تجاری یا محصول آماده بازار ارائه دهند و این موضوع نیازمند ایجاد اکوسیستم نوآوری است.

او با اشاره به تجربه خود در پژوهشگاه صنعت نفت در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷ خاطرنشان کرد: «همیشه وزرای نفت با من در این‌باره صحبت می‌کردند که پژوهشگاه صنعت نفت با استاندارترین فضای پژوهش و تجهیزات، چرا نمی‌تواند لایسنس بدهد یا کاتالیست تولید کند؟ پژوهش و فناوری دو مقوله جدا هستند؛ فناوری محصولی است که باید بتواند رقابت کند، ضمانت بدهد و بازاریابی شود. حدود ۳۰ درصد فناوری پژوهش و ۷۰ درصد آن

شامل فعالیت‌های دیگر است.»

او با تشریح تفاوت مسیرهای R&D و نوآوری بیان کرد: «R&D مثل سوارشدن در یک قطار است که هدف آن بهبود سرویس و سرعت سفر است، اما نوآوری نگاه کلی‌تری دارد و ممکن است کل مسیر یا روش سفر را تغییر دهد. پژوهش با فناوری و نوآوری متفاوت است و نمی‌توان انتظار داشت پژوهشگاه یا دانشگاه مستقیماً محصول فناوری ارائه دهد.»

در ادامه، ستاری به تجربه هلدینگ خلیج فارس در ایجاد کمیته راهبری نوآوری فناوری اشاره کرد و گفت: «این کمیته بر اساس قانون جهش تولید دانش‌بنیان ایجاد شده و برای اولین بار مدیر R&D کنار مدیر تولید می‌نشیند. این اقدام باعث شده تا مسیر نوآوری و R&D در هلدینگ به شکل عملیاتی و مؤثر مدیریت شود.»

او افزود: «طبق ابلاغیه دکتر شریعت، دو درصد فروش شرکت‌ها باید به R&D اختصاص یابد، اگرچه بسیاری هنوز به این رقم نرسیده‌اند، اما تلاش‌ها برای افزایش آن ادامه دارد. تاکنون حدود ۱۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار مالیاتی برای هلدینگ خلیج فارس مصوب شده و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال به دو هزار میلیارد تومان برسد.»

ستاری همچنین به تشکیل صندوق CVC در هلدینگ اشاره کرد و توضیح داد: «CVC برای تزریق نوآوری به شرکت‌های بزرگ از طریق سرمایه‌گذاری در شرکت‌های کوچک و دانش‌بنیان طراحی شده است. تاکنون حدود ۱۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری انجام شده و پیش‌بینی می‌شود این رقم در آینده افزایش یابد. نوآوری با هیچ قانونی سازگار نیست و برای ورود به سیستم، گاهی لازم است قوانین موجود با شرایط نوآوری تطبیق داده شوند.»

او به اقدامات زیرساختی هلدینگ خلیج فارس نیز اشاره کرد و گفت: «راه‌اندازی Al lab‌ها در دانشگاه‌ها و همکاری با استارت‌آپ‌های کوچک در دستور کار است. هوش مصنوعی بدون داده‌های واقعی و انبوه معنا ندارد. بنابراین فراهم‌کردن دسترسی به داده‌ها برای توسعه AI از اهمیت بالایی برخوردار است.»

ستاری در ادامه سخنان خود، از ایجاد شرکت لایسنس و شرکت انرژی تجدیدپذیر خلیج فارس به عنوان نمونه‌های موفق نوآوری در هلدینگ یاد کرد و گفت: «این شرکت‌ها در آینده می‌توانند تحولات بزرگی در سیستم ایجاد کنند. آیین‌نامه جدید کمیسیون معاملات نیز به مدیران اجازه سرمایه‌گذاری در R&D و همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان را داده است.»

او در پایان سخنان خود با اشاره به اهمیت صبر و استمرار در مسیر نوآوری افزود: «اگر می‌خواهید پتروشیمی پیشرو داشته باشید، این مسیر ممکن است دشوار و نیازمند تلاش فراوان باشد، اما نتیجه آن دست‌یابی به جواهر است. از حمایت‌های دکتر شریعت، اعضای هیئت‌مدیره و مدیران شرکت‌ها تشکر می‌کنم و امیدوارم این اقدامات با همکاری و همراهی همه ادامه یابد.»

امین‌نژاد: فناوری راهبرد اصلی صنایع شود

محمود امین‌نژاد، معاون برنامه‌ریزی و توسعه کسب‌وکار گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس در چهارمین همایش پتروفن به اهمیت فناوری و نوآوری به عنوان مرکز ثقل صنعت اشاره کرد و گفت که این مؤلفه‌ها در رشد، بقا و رقابت‌پذیری صنایع پتروشیمی نقش حیاتی دارند.

او در این مراسم گفت: «در عصر جدید، نوآوری و فناوری باید به عنوان راهبرد اصلی صنایع قرار گیرد تا امکان رشد و حفظ موقعیت در بازارهای بین‌المللی فراهم شود.»

امین‌نژاد با اشاره به محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها گفت: «ارتباط ما با مراکز فناوری و دانش نوین جهان محدود شده است، اما همایش‌هایی مانند پتروفن که از حالت شعاری خارج و به راهبردی عملی تبدیل شده‌اند، می‌توانند بخشی از این چالش‌ها را کاهش دهند و امکان حضور مؤثر ما در رقابت جهانی را فراهم کنند.»

او تاریخچه صنعت پتروشیمی ایران را مورد بررسی قرار داد و بیان کرد: «صنعت پتروشیمی ایران قدمتی حدود ۶۰ سال دارد و واحدهایی مانند پتروشیمی بندر امام و رازی ماهشهر در صورت تأخیر در نوسازی و توسعه فناوری، نه‌تنها توان رقابت در بازار جهانی، بلکه سودآوری خود را نیز از دست خواهند داد.»

این فعال صنعت پتروشیمی همچنین گفت: «در حال حاضر ما در ایران توانستیم ۸۵ نوع از ۸۹ نوع کاتالیست مورد نیاز صنعت را بومی‌سازی کنیم، اما درحالی‌که ارزش بازار جهانی کاتالیست ۴۷ میلیارد دلار است، ایران سهمی ۲۸۵ میلیون دلاری دارد. این نشان می‌دهد که می‌توانیم از تأمین‌کننده صرف به صادرکننده هم تبدیل شویم.»

امین‌نژاد همچنین گفت: «تولید کاتالیست‌های زیگلر-ناتا در پتروشیمی لرستان به حدی رسیده که حتی در شرایط تحریم‌ها توانسته به روسیه صادر شود. همچنین تولید تجهیزات پیشرفته‌ای مانند Goldbox در ایران و بیش از ۹۰ تا ۹۵ درصد نیازهای fix equipment در کشور محقق شده است.»

معاون برنامه‌ریزی و توسعه کسب‌وکار گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس با اشاره به اهمیت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و ایجاد بسترهای عملیاتی برای نوآوری بیان کرد: «نوآوری در صنعت الزام بقای ماست و همایش پتروفن طی سه سال اخیر توانسته روند روبه‌رشد شرکت‌های دانش‌بنیان را در مسیر تبدیل ایده به محصول و ارزش افزوده محقق کند. فناوری همان کیمیای نوین است که می‌تواند هر چیزی را به ارزشمندترین شکل ممکن تبدیل کند و برکت آن به صنعت و سرزمین ما بازخواهد گشت.»